



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл.бр. К-По₂ 3/2013

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 19.06.2013. године

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 19. јуна 2013. године**

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

-заменик тужиоца за ратне злочине Драгољуб Станковић,
-оптужени Марк Кашњети, са адвокатом Гораном Доловићем.

Присутан је преводилац за албански језик Еда Радоман Перковић.

Председник већа: Колико видим, нисмо ни успоставили видеоконференцијску везу са Приштином.

Приступио је судски вештак професор доктор Марија Ђурић.

За данашњи главни претрес су позвани и сведоци Фитим Битићи и Бајрам Чочај, међутим, ми немамо никакву информацију везано, у том смислу да ли је упостављен контакт, односно добили смо један mail на енглеском језику. Е сада, то једино да оставимо да видимо да некако преведемо. Ја бих питала заменика тужиоца, да ли може ту једно две реченице да нам преведе Ваш преводилац који ради у Тужилаштву.

Констатује се да је у суд приспео mail са датумом 18.06.2013. године, да је послат 18.06.2013. године у 16 часова и 28 минута, па ћемо онда касније да позовемо.

Да ли сте сагласни да одржимо данашњи главни претрес?

На сагласан предлог странака, суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес ОДРЖИ.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се у наставку доказног поступка испита судски вештак, професор доктор Марија Ђурић.

Председник већа: Изволите, професорка, хоћете стати, молим Вас за овај пулт.

Професор доктор Марија Ђурић са списка сталних судских вештака, упозорена, опоменута и на заклетву коју је дала, изјави:

Професорка, Ви сте позвани у суд обзиром да Вас је бранилац оптуженог предложио да будете испитани у својству судског вештака, тако да бих Вас ја прво молила да нам кажете, да ли остајете при овом налазу и мишљењу који сте урадили са професором доктором Душаном Дуњићем?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да.

Председник већа: У целости, је ли тако?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да, да.

Професорка доктор Марија Ђурић, наводи да у свему остаје код писаног налаза и мишљења од 16.04.2013. године, а који је урадила заједно са професором доктором Душаном Дуњићем.

Обзиром да Вас је одбрана предложила, ја ћу дати реч браниоцу оптуженог, тако да ће Вам поставити питања. Изволите.

Адв. Горан Доловић: Адвокат Горан Доловић, бранилац оптуженог Марка Кашњетија. Докторка, имам једно можда неуобичајено питање, али ја морам прво то да питам. У налазу који сам добио, стоји печат „стални судски вештак доктор Душан Дуњић“. Да ли је то случајност што нисам Вашег печата или је у питању нешто друго?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Није случајност, нисам га понела када сам се потписивала.

Адв. Горан Доловић: А да ли нам можете рећи, Ви сте наравно регистровани, уведени у евиденцију сталних судских вештака код Министарства правде Републике Србије, за коју област сте вештак, не оно чиме се Ви бавите, него по решењу Министарства?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Анатомија.

Председник већа: Професорка, само мало ближе микрофону.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Анатомија.

Адв. Горан Доловић: Дакле за анатомију. То ме је збунило мало, пошто сам и ја приметио да сте стални судски вештак за област анатомије, а не антропологије, добро.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Нема анатомија, то је антропологија је примењена анатомија, не постоји анатомија као предмет сама за себе.

Председник већа: Мислите не постоји?

Адв. Горан Доловић: Не постоји на.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Постоји на списку, али она се не појављује у судској пракси као изоловани ентитет анатомија као анатомија, антропологија је анатомија, форензична антропологија је анатомија примењена у судско-медицинској пракси. Зато пише антрополог.

Адв. Горан Доловић: Било да је вештак за, медицина ужа научна област анатомија, а не антропологија. Добро, када сте радили налаз, можете нам рећи, коју методу сте применили?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Посматрање.

Адв. Горан Доловић: Само посматрање?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да.

Адв. Горан Доловић: Да ли сте ту користили неку посебну технику, било технику такозване подударности, неке такозване геометријске технике или је то било само непосредно?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не, морфолошке подударности, значи инсистирамо када су у питању идентификације, на морфолошким подударностима.

Адв. Горан Доловић: Нисам питао то, поштована докторка, ја се извињавам, ја сам питао, рекли сте, користили сте метод посматрања. Да ли је то, ако добро схватам, метод упоређивања једне и друге фотографије?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Тако је, тако је.

Адв. Горан Доловић: Сада ме интересује, да ли сте при том упоређивању користили неку посебну технику довођењем једне и друге слике у подударност или разне геометријске технике, провлачење вертикалних и хоризонталних линија кроз чеони тај део или сте карактеристике посматрали,

упоређивали, да кажем, непосредно, непосредно овако, да не кажем баш одокативно?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не, не, поређењем морфолошких карактеристика те равни о којима Ви говорите и геометрији, подразумевају исте услове прављења фотографија, апсолутно идентичне услове, што овде није био случај. Значи ми поредимо фотографију направљену у једним условима, са фотографијама направљеним у другим условима, тако да је ту мерење потпуно бесмислено.

Адв. Горан Доловић: Када сте правили фотографије у притворским условима, да ли је фотографију сачинио професионални фотограф или ви као вештаци?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Ми као вештаци.

Адв. Горан Доловић: А да ли сте се потрудили да сачините фотографију из профила?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Јесмо, сачинили смо мноштво фотографија, неке су и.

Адв. Горан Доловић: Сада ме интересује у антропологији, да ли постоји разлика између појмова слично и идентично?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Наравно.

Адв. Горан Доловић: Шта значи слично? Значи ли то, Ви сте овде рекли, има велики број сличности. Значи ли то да Ви можете тврдити да се поједине карактеристике лица на једној и другој фотографији, да ли можете тврдити да су сто-посто истоветне?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не, не, само уопште у идентификацији, значи ми можемо да тврдимо да нека особа није та и то ми можемо са тих сто-посто као што Ви наводите проценте, у неким случајевима кажемо, ово сто-посто није та особа. Када сумњамо да је особа та, ми можемо да говоримо само о сличности на основу антрополошког вештачења. Значи мање-више вероватно ми сматрамо да је та особа та, а и потпуно, сто-посто тврђење да је та особа та, може само на основу ДНК анализе.

Адв. Горан Доловић: Не бих се, ово је моја примедба, не бих се сложио са Вама, јер ако постоји разлика у антропологији између сличности и истоветности, онда да бисте утврдили да постоји висок проценат да се ради, о једној вероватноћи да се ради о једној те истој особи, потребно је утврдити неке карактеристике за које се може рећи да су истоветне на обе слике.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Неке карактеристике јесу истоветне.

Адв. Горан Доловић: Јесте Ви утврдили било коју карактеристику на једној и другој слици и да можете да кажете да су те карактеристике истоветне на обе слике?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Па, ево, ми смо рекли, рецимо, на обе слике су истакнути јагодични предели, на исти начин.

Адв. Горан Доловић: Ја се извињавам, нисте рекли да су истоветни, рекли сте да су слични. За мене постоји драстична разлика између сличног и истоветног.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Наравно.

Адв. Горан Доловић: Ако је нешто слично, по мени значи да није исто, ако није исто, не ради се о истим особинама. Добро, сада сте поменули јагодични део. Да ли је тај јагодични део трајна карактеристика, с обзиром да су слике настале у периоду од неких 15 година? Да ли је то трајна карактеристика и да ли се може мењати у зависности од промене, бићу слободан да кажем, килаже?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Јесте, али пошто су мршаве особе и на једној и на другој слици, значи нема драстичне промене у дебљини меких ткива, значи ради се о проминентности коштаних елемената који се не мењају са годинама.

Адв. Горан Доловић: Добро, пошто је слика из профила, да ли сте упоређивали карактеристике ушне шкољке? Не мислим само облика него и осталих елемената ушне шкољке?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: У оној мери у којој се то види на оној фотографији из новина.

Адв. Горан Доловић: Добро, хоћете ми сада објаснити, кажете, имате фотографију из профила где се ушна шкољка по мени најбоље види. Нисте упоређивали, јер како сам схватио, нисте могли добро да видите.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не, не, поређена је, поређена је, рекла сам Вам, у оној мери у којој се виде детаљи.

Адв. Горан Доловић: Поређен је само облик ушне шкољке.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Значи, облик, значи поређено је да постоји трагус који ни по чему не одступа од уобичајеног, да постоји

хеликс, антхеликс, да постоји конха, да постоји лобулус који је одвојен и тако даље, значи све то укупно говори о сличној морфологији ушне шкољке.

Адв. Горан Доловић: То нисте навели у налазу, у самом мишљењу, а у налазу када сте говорили, хајде нам разјасните, уопште нисте помињали те елементе ушне шкољке, само сте се задржали на облику ушне шкољке. Елементе које сте сада поменули у налазу нигде нисте поменули, нити у мишљењу, помињете их сада након мојих примедби.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не, није ни битно, зато што.

Адв. Горан Доловић: Немојте молим Вас, ја нисам антрополог, али колико сам се припремио за ово суђење, то су најсигурније карактеристике на основу којих се може утврдити идентитет.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не мислим да није битно, не мислим да није битна ушна шкољка, него није битно на основу којих све детаља, шта ми све посматрамо. Значи све то посматрамо, зна се које су карактеристике ушне шкољке, шта ми посматрамо, које су кривине, која су удубљења и ми на основу, кључно је мишљење да су оне сличне и ми ништа мимо тога не можемо да кажемо.

Адв. Горан Доловић: Можете ли Ви да потврдите, да су те карактеристике ушне шкољке истоветне, бар једна од њих?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Ми можемо да потврдимо да су неке карактеристике истоветне.

Адв. Горан Доловић: Које, које су?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Али не можемо да је иста ушна шкољка. Ми можемо да кажемо да истоветно изгледа ресица, на пример, која се лепо види на једном и на другом снимку, као и за....

Адв. Горан Доловић: Добро, да ли још неки елемент, да ли за још неки елемент можете да тврдите да је истоветан?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Јесте и хеликс је истог облика, то је хеликс.

Адв. Горан Доловић: Којом техником сте то утврдили?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Па посматрањем.

Адв. Горан Доловић: Непосредним посматрањем?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Тако је.

Адв. Горан Доловић: Па чекајте, значи ли то да се то своди на узимање слике и на упоређивање, дакле нешто што може да уради судско веће и сваки члан већа?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не може.

Адв. Горан Доловић: На основу чега не може?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не може, зато што не зна шта све треба да посматра.

Адв. Горан Доловић: Само зато?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да.

Адв. Горан Доловић: Значи једино што је урађено је упоређивање?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да.

Адв. Горан Доловић: А зашто нисте у налазу написали да има истоветности, него све време говорите слично, слично, слично?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Па зато што је.

Председник већа: Само ближе микрофону, нисам хтела да Вас прекидам, само ближе микрофону.

Адв. Горан Доловић: Мало ми је непријатно, обично, судском већу се окрените.

Председник већа: Како је Вама лакше, мени то уопште не смета.

Адв. Горан Доловић: Мени је свеједно.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Ако Вама не смета, мени је овако лакше, јер ми Ви постављате питања.

Председник већа: Ви постављате питања директно, не идете преко већа, зато можете слободно.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Мени то одговара, ако је то.

Адв. Горан Доловић: Хвала Вам, хвала судија. Зашто у налазу пише да је све то само слично, не пише нигде да је истоветно?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Па зато што целокупна ушна шкољка личи, то је једино што ми можемо да кажемо. Шта значи исто? То значи да је баш, да је тај материјал, да је то потпуно подударно. Значи користимо термин да је „веома слично“, зато што је то једино шта ми можемо да кажемо. То је просто термин којим се ми користимо, знате зашто? Зато што наш свеукупни налаз иде у смислу да постоји сличност или да не постоји сличност, са мањом или већом вероватноћом или да ми искључујемо, а када посматрамо шта је поента? Није поента, ми посматрамо детаљно сваку карактеристику и ми је посматрамо и то је оно што ми знамо. Шта говори о томе да једна особа је вероватно та или није та? То је скуп тих карактеристика, не једна појединачно, осим ако није упадљива, типа нема једно око или не знам ни ја какав има нос, говорим о људима који, да кажем, немају такве карактеристике, које би свако одвојио, аха, то је тај. Значи поента је у том скупу карактеристика, значи ми посматрамо не знам сто особина.

Адв. Горан Доловић: Могу ли нешто да Вас питам? Ако утврдите, не у овом, него уопште, ако упоредите две слике и утврдите да једна једина карактеристика није идентична, значи ли то да су то различита лица?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Може да значи, може да значи, наравно да су то и различита лица. Може да значи рецимо, ако неко има раван профил носа, а други има грбу на носу, ми тврдимо да то није та особа. Наравно, уколико не постоји могућност пластичних операција у међувремену и те ствари уз ту ограду.

Адв. Горан Доловић: Мислим да сте рекли да испада и ако се утврди да не постоји истоветност једне конкретне особине на две слике, значи ли то по Вама да се опет може радити о истом лицу? Не знам да ли сам био јасан.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Нисте.

Адв. Горан Доловић: Прво сам Вас питао, уколико постоји, уколико у погледу конкретне особености се утврди да не постоји истоветност, питао сам, значи ли то да лица нису иста, да су различита лица? Рекли сте може да буде.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Може да буде, шта значи.

Адв. Горан Доловић: Значи ли то, ако се утврди значи за једну карактеристику да не постоји истоветност, значи ли то да опет може бити речи да се ради о једном те истом лицу?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Ако је особина таква, да је карактеристична, да је потпуно супротна од оне коју смо нашли, на пример, да профил носа може да буде конкаван, може да буде раван, може да буде конвексан, ако ми нађемо конкаван на једном, конвексан на другом, то су

супротне карактеристике, везане за коштане елементе. У том случају ће тај налаз да искључи ту особу. Ако нађемо особу која не знам има много већу телесну висину, која је другачија.

Адв. Горан Доловић: Овде је само било упоређивање лица.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Тако је.

Адв. Горан Доловић: Хоћете ми рећи, Ви сте овде написали да постоји сличност облика, између осталог, облика главе и облика лица.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да.

Адв. Горан Доловић: Фотографија која је настала пре петнаест година, коју сте упоређивали са фотографијама из профила, није ми јасно, како се може упоредити и ићи да постоји велика сличност, како Ви кажете, између облика лица и облика главе, када на фотографији која је настала у спису, имате профил, а не фацу?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да, подразумева се, да, да, значи подразумева се да смо анализирали профилни снимак, то значи да има, рецимо високо теме, ниско теме, полуокругло теме или равно теме, да има потиљак заравњен, са испупчењем...

Адв. Горан Доловић: А да ли се то види, немојте, нисам питао да ми набрајате, немојте се љутити.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Знам ја да Вам је...

Адв. Горан Доловић: Значи ли да све то што Ви набрајате, значи ли да се све то види на слици која је у предмету, која је снимана из профила?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да, да се види да ли је чело равно, да ли је косо, да ли има назначену глабелу, какав је профил носа, да ли је брада истурена, да ли има птичји профил са увученом брадом, да ли има наглашене...

Адв. Горан Доловић: Добро, шта је то облик лица? Ево, ја ћу на себи показати, да ли је то ово?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не, облик лица...

Адв. Горан Доловић: Судија, ја се извињавам, али ја сам убеђен једноставно и то понављам, ако је ово облик лица.

Председник већа: Браниоче, апсолутно нема потребе да се извињавате, постављајте питања.

Адв. Горан Доловић: Да ли је то облик лица?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Облик лица амфас, а постоји и облик лица у профилу. Најчешће се зове профил, али то је заправо облик лица у профилу.

Адв. Горан Доловић: Немам више питања, остајем при овој примедби, јер мислим да је илузорно више, ми инистирамо, одбрана и даље сматра да би се тврдило да је на две различите фотографије једно те исто лице, мора постојати бар једна или више битних карактеристика где се може тврдити да постоји истоветност. Ми смо овде на терену сличности, овде ниједна савремена техника није примењена, знате. Овој је ХХИ век, где постоје и компјутери, где се то може довести у одређену пропорцију, размеру и тако даље. У ХИХ веку су рађена антрополошка вештачења, помоћу провидног папира и тако даље. И не могу да прихватим ово што су вештаци, немам ја ништа лично, како су нашли и остали на нивоу сличности, а да се бар није покушало да се направи снимак у истом положају, да се доведе у исту сразмеру и да се једноставно, то људи раде, ако не компјутерски, у ХИХ веку су радили помоћу провидног папира. Па повуку неке линије, ја нисам стручњак, па упореде. Ми овде сада имамо налаз вештака, у једном озбиљном предмету, са високо запређеном казном, где нам вештаци тврде, постоји сличност. Шта је то сличност? Постоји ли истоветност? Наравно, не може постојати истоветност, ја не знам да ли сам у праву, докторка, не може постојати истоветност у погледу сто-посто свих карактеристика, јер се неке карактеристике мењају услед процеса старења, а неке се не мењају. Ето толико, немам више питања.

Председник већа: Добро, ово схватите као примедбу на Ваш налаз.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Могу ли само да одговорим?

Председник већа: Ако желите да прокоментаришете, наравно. Изволите.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Наравно да није, таман посла да је лично. Овај, тај цео покушај суперимпозиције, о коме говорите је доста занемарен после седамдесетих година. Говоримо о компјутерској и фотографској суперимпозицији, јер се показало да промена угла у коме је начињена фотографија за један степен само, мења потпуно однос мера. Значи то важи, то о чему причате, само ако имамо одличну фотографију у познатим лабораторијским условима направљену фотографски и онда у прилици смо да начинимо исту такву. Значи оно што је кључ, зато Вам просто желим да вам то свима кажем, оно што је кључ оваквих вештачења је прво, да се искључи нека особа, што је могућно, јер је могућно наћи карактеристике које би неку особу потпуно искључиле. И да се утврди да ли постоји мања или већа вероватноћа да

то буде та особа. Остале одлике, то је оно што може антрополошко вештачење овде или било где у свету да да на основу снимака из новина, видео-камера и сличне врсте материјала. То је оно са чим ви као суд, уствари, располажете.

Председник већа: Добро, да ли има још питања? Да ли Ви имате, оптужени Кашњети, да ли Ви имате неко питање да поставите? Приђите.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Зна човек српски, причали смо ми.

Опт. Марк Кашњети: Ја нисам на ту слику и што сте ово погрешно.

Адв. Горан Доловић: Могу ли још само једно питање?

Председник већа: Ево само да чујемо.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Ми не тврдимо да јесте, само личи.

Опт. Марк Кашњети: Личи, може да личи, али ја то нисам.

Председник већа: Добро, схватила сам да немате питање, ово је само примедба у том смислу на вештачење.

Оптужени истиче да он није на слици.

Изволите.

Адв. Горан Доловић: Ја се извињавам, ако дозволите, адвокат Доловић, бранилац. Само још једно питање. Докторка, Ви сте у налазу, Ви и доктор Дуњић сте рекли да постоји могућност да лице на слици има 46 година.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да, не искључује.

Адв. Горан Доловић: Изостало је образложење, на основу којих карактеристика, на основу његових са фотографије тог лица, на основу чега сте закључили да постоји могућност да има 46 година?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Само да не искључује, значи није у питању неки адолесцент, није у питању старија особа, ништа по изгледу, не искључује ту могућност да је он имао толико година.

Адв. Горан Доловић: А да ли изглед на фотографији искључује да је то лице на фотографији имало на пример 30 година?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не.

Адв. Горан Доловић: Не искључује ни то?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Не, ни ту могућност, не. Питање је било ово, да ли је ово могућно, да ли има нешто што искључује ту могућност? Ништа нема што искључује ту могућност.

Адв. Горан Доловић: Добро, можете ли отприлике рећи, од колико до колико година то лице на фотографији, по мишљењу вештака, има? Не искључујете да има 30, не искључујете да има 60, не, 46, извините.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Па 60 сигурно нема.

Адв. Горан Доловић: Отприлике, од колико до колико?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Па зависи од постављеног питања, значи не радимо тако, имамо питање конкретно.

Адв. Горан Доловић: Ево ја питам, по Вашем мишљењу, особа на слици, колико је могуће да има најмање година, а колико је могуће да има, колико највише година?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Па значи опет ми можемо само да претпоставимо, да та особа на фотографији значи има између 25 и 50 година, ништа више.

Адв. Горан Доловић: Ако сам Вас добро разумео, на примедбу окривљеног, ако сам добро разумео, Ви сте само рекли када је он рскао да није он то лице на слици, Ви сте рекли да сте само утврдили да личи.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Тако је, да постоји сличност између оптуженог и лица на фотографији.

Адв. Горан Доловић: Значи ли то да Ви као вештаци не можете тврдити сто-посто да је то он?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Апсолутно.

Адв. Горан Доловић: Хвала.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Апсолутно, нити то може било какво вештачење овог типа.

Адв. Горан Доловић: Хвала.

Председник већа: А које вештачење може?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: ДНК анализа може сто-посто да да, апсолутно.

Председник већа: Значи Ви остајете код овога, да са великом вероватноћом може се закључити да се ради о истој особи?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Тако је. По мноштву морфолошких карактеристика које смо ми видели, постоји велика сличност између лица на слици и оптуженог и ми зато тврдимо да је врло могућно да је то он, то је оно што ми можемо да кажемо.

Председник већа: Добро, ја Вам се захваљујем. Да ли заменик тужиоца има неко питање?

Заменик тужиоца: Немам.

Заменик тужиоца нема питања.

Председник већа: Професорка, ја Вам се захваљујем што сте дошли на данашњи главни претрес.

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Хвала.

Председник већа: Да ли имате трошкове за долазак? Хоћете доставити накнадно трошковник?

Судски вештак проф.др Марија Ђурић: Да.

Председник већа: Накнадно? Добро. Хвала лепо.

Само да констатујем да је присутан преводилац за енглески језик Невена Ђорђевић, која је запослена у Тужилаштву за ратне злочине. Ја бих Вас молила, добили смо два mail-а, па само да нам прочитате, немате нешто много. Ако Вам није тешко. Ево изволите.

Преводилац за енглески језик Невена Ђорђевић: Ево код себе имам две странице и констатујем да ова прва коју сам добила, садржај дакле тај постоји и на овој другој страници, па ћу онда да преведем само ово на којој је обједињен текст. Дакле, овде се ради о имеил преписци између Ђихана Акилдиза, који је руководиоца Јединице за истраживање ратних злочина из Приштине и извесне Кристине Жунић, овде немам ближу одредницу за њу. Дакле, писмо овог Ђихана Акилдиза од 12. јуна Кристини гласи овако: „Поштована Кристина, као што сте тражили, желео бих да Вас обавестим да смо добили електронске копије позива за сведочење за Бајрама Кокаја и Фитима Краснића“, можда, мислим да је овде грешка, овде пише Таснићи,

али можда. „Оног тренутка када будемо добили одобрење Министарства правде и Специјалног тужилаштва Косова-СПРК, ми ћемо уручити ове позиве сведоцима званично и обавестити Вас о резултатима“. На то је Кристина Жунић одговорила 18. јуна Ђихану Акилдизу следеће: „Поштовани Ђихане, молим Вас да ме обавестите, да ли сте обезбедили присуство двојице сведока који су планирани да дају исказе на сутрашњем рочишту у један поподне“. Истог дана, дакле 18. јуна, нешто касније, Ђихан Акилдиз одговара Кристини: „Поштована Кристина, нисмо још добили никакво званично обавештење, срдачан поздрав“ и то је све.

Председник већа: Хвала и имате још једно?

Преводилац за енглески језик Невена Ђорђевић: На овој страни је потпуно исто писмо, као и оно прво које сам прочитала, односно тамо где Акилдиз из Јединице за истраживање ратних злочина из Приштине се обраћа Кристини и каже, „као што сте захтевали, желео бих да Вас обавестим да смо добили електронску копију позива за сведочење за Бајрама Кокаја и Фитима Краснићија, па оног тренутка када будемо добили одобрење од Министарства правде и Специјалног тужилаштва Косова, ми ћемо им ове позиве званично уручити и обавестити Вас о резултату“.

Председник већа: Добро, ја Вам се захваљујем.

Преводилац за енглески језик Невена Ђорђевић: Молим.

Председник већа: Да ли имате неке трошкове?

Преводилац за енглески језик Невена Ђорђевић: Немам, немам трошкове, да ли је ово све што је требало ја да обавим?

Председник већа: То је све, хвала Вам, хвала пуно.

Преводилац за енглески језик Невена Ђорђевић: Довиђења.

Председник већа: Само да још прокоментаришем, Кристина Жунић, то је овде присутна наша стручна сарадница, тако да је преписка ишла путем mail-а који је слала Кристина Жунић.

Адв. Горан Доловић: Све је у реду.

Председник већа: Дакле, остало нам је да видимо, шта ћемо, да ли се остаје и даље код овог предлога. Додуше, то је и био налог овај Апелационог суда, да се испита и сведок Бајрам Кокај, сада чујемо да није Кокај, него Чочај и накнадно је био предлог за Фитима Краснићија. Сада да видимо шта ћемо. Чули смо да немамо повратну информацију, да још увек нисмо могли да

обезбедимо присуство, ни путем видеоконференцијске везе нисмо успели да организујемо њихово испитивање, ево изволите. Да ли остајете и даље код тог?

Заменик тужиоца: Да Вам кажем председнице, ја мислим да је судско веће доста напора, исувише напора уложило у проблем и у то да саслушава сведоке, што се тужилаштва тиче мислим да је то довољно. Међутим, уколико одбрана инсистира на њима ја ћу се свакако сагласити са захтевима одбране и са предлозима одбране да се ти сведоци поново зову и поново покуша њихово довођење у суд.

Председник већа: Добро. Захваљујем. Изволте.

Адв. Горан Доловић: Одбрана јесте инсистирала али више из практичних разлога не инсистирамо. Мој брањеник је у притвору већ 13, 14, 15 месеци, нећу ни да бројим, према томе, ако бисмо инсистирали на томе то би значило иду годишњи одмори, то би значило да цео овај предмет остаје за септембар. То је први разлог али мање битан, други а по мени основни разлог очигледно је да ти сведоци неће ни доћи. Одбрана је покушала да укаже на четири лица која се налазе на слици именовали смо сва четири лица, очекивати да ће ова два сведока која нису саслушана доћи, мислим да је то илузорно. Ја сам и прошли пут хтео да одустанем од овога предлога да не оптерећујем веће, одустајем од тог предлога јер је очигледно да неће да дођу. Саслушали сте двоје сведока прошли пут. Један се појавио без личне карте, други се појавио са фотокопираном личном картом, изгубио дакле, ради се о четири лица са слике која се налази код вас и очигледно је да они немају намеру да сведоче нити да нешто детаљније говоре јер би самим тим по нашем мишљењу, оптужили себе. Инсистирање што је уважени колега прошли пут који вас је мењао рекао да би много боље било да они дођу овде. Тачно би, али то би за њих у сваком случају био пут у једном правцу јер се очигледно ради о лицима са те слике. Дакле, одустајем од тог предлога. Мислимо да је илузорно, само би се одуговлачио беспотребно поступак.

Председник већа: Добро. Захваљујем. И везано за допуну вештачења Ви сте и поднеском једним поднели, предложили да се изврши допунско вештачење. Да ли сада...

Адв. Горан Доловић: Пошто допуна вештачења подразумева да се поново одради посао вештачења од стране истих вештака, а вештаци су упорни у свом ставу, наравно одустајем од тог предлога мада сматрам да вештачење није професионално одрађено. Примењена је метода са некаквом техником, то исто сте могли и Ви да урадите, ја се извињавам, имао сам једну примедбу на Ваш коментар од претходних рочишта стручно, ништа лично. Да сте прокоментарисали кад би био професор Дуњић, да Ви имате стручно око, искуствено око. Не постоји овде ни стручно око, ни искуствено око, нити професор Дуњић има толико ових вештачења и тако даље. Овде само постоји одређен метод то је упоређивање и постоји одређена техника. А зна се које су

технике. То како су радили професор Ђурић, професор који је вештак судске медицине и вештак госпођа Марија Ђурић која је вештак за анатомију, нису применили ниједну научну технику. То што су они радили то је класично упоређивање да вам кажем, немојте ми замерити одокативном методом то сте могли и ви да урадите исто. Ништа они у том погледу немају више искуства него што има судско веће. Можда је чак судско веће више пута, с обзиром на ваше искуство у кривичним предметима било у ситуацији да упоређује разноразне фотографије него што су то радили вештаци. Толико. Тако, одустајем и од тог предлога јер заиста поступак дуго траје, не због вас, ово није примедба судском већу заиста, идемо у правцу да завршимо јер не видим шта још можете прибавити.

Председник већа: Добро. Захваљујем.

Заменик тужиоца за ратне злочине изјави да сматра да је судско веће уложило доста напора да обезбеди испитивање предложених сведока али уколико одбрана инсистира да се поново позову сведоци нема ништа против.

Бранилац оптуженог адвокат Горан Доловић сматра да је немогуће доћи до сведока и сматра да нема више потребе позивати сведоке јер је очигледно да не желе да сведоче у овом предмету, повлачи предлог о испитивању Фитима Краснићија у својству сведока а повлачи и предлог садржан у поднеску а и у усменој речи на главном претресу да се изврши допуна вештачења, мада истиче низ примедби на налаз и мишљење судских вештака.

Председник већа: Оптужени Кашњети да ли Ви желите нешто да кажете везано за ове предлоге? Немате ништа да додате?

Оптужени Марк Кашњети наводи да остаје у свему то што је и бранилац рекао.

Је ли тако?

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

ОТКЛАЊА СЕ извођење доказа испитивањем сведока Ментор Чочаја и Фитими Краснићија.

Председник већа: Да ли има још неко нешто да дода, да предложи евентуално у допуну доказног поступка?

Адв. Горан Доловић: Не, одбрана нема више нових доказних предлога.

Заменик тужиоца: Нема ни тужилаштво.

Адв. Горан Доловић: Јер све што бисмо предложили то је немогуће у овим условима прибавити.

Председник већа:

Нема нових предлога у допуну доказног поступка.

Само још да ставимо, да, да се у допуну доказног поступка изврши увид у пресуду Вишег суда у Београду К.ПО2.3/12 од 19.11.2012. године, као и у решење Апелационог суда КЖ1.ПО2.1/13 од 08.03.2013. године.

Остало је још да извршимо увид у поднесак Министарства унутрашњих послова, дирекција полиције, полицијска управа из Призрена ПУ.бр.73-1/13 од 11.06.2013. године, којим извештавају суд везано за тражене фотографије за лица Фитим Краснићија да за наведено лице не поседују фотографије које би помогле евентуално кривичном поступку који је у току.

Нема нових предлога у допуну доказног поступка.

Председник већа: Изволите оптужени Кашњети желите нешто још да додате? Станите овде молим Вас за овај пулт. Можете да се користите Вашим матерњим језиком.

Судски тумач Еда Радоман Перковић: Да Агуш Мемиси тврди, то је притвореник овде и рекао је оптуженом Кашњетију да познаје Бајрама Чочаја и да је он у стању да дође и пред судским већем да каже да је то лице...

Опт.Марк Кашњети: Што је рекао да није, а он је био обучен.

Судски тумач Еда Радоман Перковић: Што је рекао да није био обучен то код њих значи припадник војске и да он живи тренутно у Урошевцу.

Председник већа: Добро. Да ли Ви онда и даље предлагете да се Бајрам Чочај позове у својству сведока? Ево можете се проконсултовати са Вашим браниоцем.

Адв. Горан Доловић: Не предлагемо, онда ће то одложити суђење, ако предлагемо онда ће се одложити суђење, не знам кад веће има следећи слободан термин.

Опт. Марк Кашњети: Како Ви мислите да је најбоље, то само преносим што ми је рекао други притвореник који је овде и сматрао сам да треба да знате.

Председник већа: Ја морам овако сад да вам кажем, да вас подесетим сад пошто кажете како ја најбоље мислим. Кад је било припремно рочиште када сам вас питала да ли је неспорно да је у време када се десио овај догађај било оружаног сукоба, ви сте рекли „да, како ви кажете“ и учинили сте неспорним и Ваш бранилац је учинио неспорним а нисте то оспорили. Значи, одмах на припремном рочишту је то учињено неспорним. Значи, не можете рећи како ја кажем, ту ништа ја не говорим него како ви кажете.

Опт. Марк Кашњети: Ово сам сазнао сад ових дана ми је рекао.

Председник већа: Зато вас и питам. Да ли ви понављате предлог да се позове Бајрам Чочај у својству сведока?

Опт. Марк Кашњети: Ако ће се одужити све ово не предлажемо само сам мислио да треба да знате ово што ми је рекао да је он био припадник ОВК, обучен код њих значи да је био припадник, за Бајрама Чочаја зато што је он тврдио.

Судски тумач Еда Радоман Перковић: Како сам ја њега разумела, он је разговарао док су шетали да је Бајрам Чочај био овде, међутим, рекао је да није био уопште у ОВК и он је рекао ја ћу доћи да сведочим да је он био припадник ОВК и да зна да тренутно живи у Урошевцу и да је то Бајрам Чочај.

Председник већа: Добро.

Адв. Горан Доловић: Судија ако сам ја добро разумео овде се уопште не поставља питање да буде саслушан Бајрам Чочај.

Председник већа: Бајрам, него Мемиши.

Адв. Горан Доловић: Него тај што је у притвору.

Председник већа: Мемиши. Јел Ви предлажете притвореника Мемиши Агуша?

Адв. Горан Доловић: Бајрама нема сврхе га звати.

Опт. Марк Кашњети: Не, не, ја предлажем Агуш Мемиши да дође. Он је овде.

Председник већа: И шта сад прецизно молим вас браниоче, прецизно реците на које околности да буде саслушан?

Адв. Горан Доловић: Ја морам прво да питам, судија ја морам као бранилац да водим рачуна и о практичним разлозима везано за притвор. Ако бисмо то предложили, ако би судско веће прихватило да саслуша то лице које

се налази у притвору, кад је први слободан термин Ваш? И шта добијамо тиме? Прво то, друго, извините. Ја вас потпуно разумем.

Председник већа: Значи предлог је да се позове да се саслуша сведок...

Адв. Горан Доловић: Судија, можемо паузу 5 минута?

Председник већа: Може.

Адв. Горан Доловић: Паузу 5 минута, није то предлог.

Председник већа: Мемиши Агуш јел тако?

Адв. Горан Доловић: Јесте. Само да се консултујемо да му објасним о чему се ради, па ћемо вам рећи да ли је предлог или не. Јел може тако молим вас?

Председник већа: Може.

Судски тумач Еда Радоман Перковић: Он је сматрао само да треба да знате...

Председник већа: Јел није потребно да напуштамо судницу? Можете овде.

Адв. Горан Доловић: Ма не, минут само.

Председник већа: Изволте.

Адв. Горан Доловић: Судија ако дозволите. Након консултације, не предлажемо саслушање тога сведока, јер мој браћеник је мислио само у смислу да он потврди да је Бајрам Кокај био у ОВК, припадник ОВК то није спорно.

Председник већа: Само то да потврди?

Адв. Горан Доловић: Па то није спорно а и није предмет оптужбе, тако да немамо нових доказних предлога, замолили би...

Председник већа: Немате нових доказних предлога а од овог предлога одустајете? Назови предлога.

Адв. Горан Доловић: Ако сте то схватили као његов предлог, одустајемо. Ако је било неспорно, немамо предлога и ми бисмо молили ако можемо данас како сте обећали да пређемо на завршне речи да предмет приводимо крају.

Председник већа: Тако је и најављено. Добро.

Како нема нових предлога за допуну доказног поступка председник већа објављује да је доказни поступак завршен.

ЗАВРШНЕ РЕЧИ

Заменик тужиоца за ратне злочине изјави:

Заменик тужиоца: Поштовано веће, ја бих пре свега рекао нешто, да сам ја прошле године, чини ми се то је био 15. новембар дао завршну реч где сам ја детаљно направио анализу и анализирао доказни материјал који смо, и доказе које смо извели у претходном поступку тако да бих се ја наслонио на ту завршну реч и не бих се понављао. Дозволите ми само да се осврнем на оно и на оне доказе које смо по налогу Апелационог суда овде извели у поновљеном поступку. Дакле, ја ћу да почнем тако што ћу мало закачити, да условно речено Апелациони суд, у том смислу да кренемо онако како је Апелациони суд укинуо решење и како је дао налог. Дакле, иако је неоснован и нетачан закључак Апелационог суда у Београду да је окривљени оспорио околност да се описани догађај одиграо за време конкретног оружаног сукоба јер су и окривљени лично и његов бранилац на припремном рочишту ову околност учинили неспорним, Апелациони суд је својим решењем наложио судском већу да прибави нове доказе и да са нарочитом аргументацијом образложи постојање оружаног сукоба и након закључења Кумановског споразума. У поновљеном поступку захваљујући ангажману и активностима судског већа које је по службеној дужности прибавило и на главном претресу извело нове доказе којима се ова околност утврђује и на основу којих се можемо рећи, да употребим речи Апелационог суда са нарочитом аргументацијом образложити постојање оружаног сукоба у време дешавања овог злочина.

Наиме, у овом поступку су прибављени и прочитани многобројни извештаји надлежних полицијских и војних органа. Ја ћу овде цитирати само неке. То су извештаји Министарства унутрашњих послова Републике Србије од 16.04.2013. године, и борбени извештај из штава Врховне команде сектор за оперативнo-штабне послове за период од 10.06.'99. године, до 19.06.'99 године, као и борбени извештај команде Треће армије за период од 12.06.'99. године, до 21.06.'99. године, као и извештај војне поште 111-1 од 11.02.2005. године, то је онај извештај из предмета Антуна Лекаја. Новопривављени борбени извештаји за наведене периоде односе се и представљају у ствари дневне извештаје. Садржина ових извештаја и ових других докумената јасно упућују на закључак да на територији града Призрена и на целој територији бивше Аутономне покрајине Косово и Метохија после закључења Кумановског споразума постојало је стање оружаног сукоба између српских оружаних снага и албанских оружаних снага ОВК. На пример, из борбеног извештаја број 83 за дан 15.06.'99. године, види се да су тога дана у Призрену припадници ОВК, дакле једна оружана страна у сукобу киднаповали двојицу војника. Дакле, војника друге оружане стране у сукобу. Истога дана изведен је већи напад

припадника ОВК на војну колону припадника 211 оклопне бригаде, 7 пешадијске бригаде а том приликом је изведен и напад на српска насеља у реону Сајковац. Из свих ових борбених извештаја може се извући очигледан закључак. А то је да се оружани сукоби састоје у оружаном нападу снага ОВК на војне и полицијске објекте, војне и полицијске колоне у повлачењу као и у појединачним нападима на припаднике војске и полиције којих је било на целој територији Косова. Осим тога, оружани сукоби се састоје и у томе што су припадници ОВК до краја јуна '99. године, масовно вршили нападе на цивиле неалбанце па чак и на припаднике албанске националности за које је сматрано да нису лојални покрету ОВК. Цивили су у овом периоду дакле после Кумановског споразума, убијани, киднаповани, одвођени у штабове ОВК где су били испитивани и мучени од којих се многи воде као нестали. Дакле, садржина прочитаних докумената, званичних војних и полицијских органа потврђују да припадници ОВК не поштују одредбе Споразума односно Резолуције 1244 и не одлажу оружје, већ одржавајући војну и ратну структуру својих јединица, врше нападе на српске јединице у повлачењу и после 10. јуна '99. године, као и нападе на преостало неалбанско цивилно становништво. Овакви напади врше се у истом циљу због којих је настао и због којих се водио оружани сукоб, такозвани ратни циљ а то је протеривање неалбанског живља са подручја АП КИМ и стварање етнички чистог ентитета. На овај начин кршећи одредбе Резолуције одржава оружани сукоб, одржава се оружани сукоб, и никакво опште закључење мира ако тако разумемо резолуцију, није ставило тачку на војна дејства једне оружане стране, конкретно ОВК и то како према оружаним јединицама друге стране које су биле у повлачењу тако и према цивилима. Основ за овакав закључак не пружају само прибављени документи већ и сведоци очевици ситуације у Призрену која је настала после 10. јуна '99. године, који су испитани у ранијем поступку.

Сведок Љ [REDACTED] З [REDACTED] и сведок П [REDACTED] З [REDACTED] који на идентичан начин описују активности наоружаних припадника ОВК на подручју града Призрена. То сам детаљно образложио у раније датој завршној речи. При оваквој ситуацији морамо имати у виду да је за примену међународног хуманитарног права довољно да су злочини који се приписују били тесно повезани са непријатељствима у другим деловима територије који су контролисале сукобљене стране, те да директна веза са стварним непријатељством, директна веза са оружаном борбом није обавезна у свакој ситуацији да би могли говорити о примени Женевске конвенције. Тумачећи одредбе Женевске конвенције можемо закључити да и под претпоставком да на подручју Призрена и није било борби у време и на месту када је овај конкретан злочин извршен, за извршени злочин важе одредбе међународног хуманитарног права јер је конкретан злочин био тесно везан и за непријатељства у другим деловима територије које су контролисале сукобљене стране. Стога, при разматрању сукоба у вези са догађајима у општини Призрен, суд по мишљењу тужилаштва није обавезан да ограничи своју пажњу на непосредно подручје те општине, нити на време извршења наводних кривичних дела, већ може да разматра текући сукоб између српских оружаних снага и снага ОВК на читавој територији Косова који се одвијао после 10. јуна. Уз овај закључак стоји

чињеница да се у конкретном случају, а на основу резолуције, ради о фази повлачења једне оружане стране у сукобу са територије где се конкретно сукоб одигравао и да по војним прописима, по војној пракси и по међународном праву конкретно повлачење једне оружане снаге представља борбену активност која подразумева спорадичне окршаје са оружаном страном која остаје и у том смислу представља ратни, односно оружани сукоб, који од сваке стране у сукобу захтева придржавање одредби Женевске конвенције.

На основу доказа изведених на главном претресу и у претходном поступку, изјава сведока, увид у фотографије, може се несумњиво закључити да се оптужени, најкасније 14. јуна '99. године, у униформи са оружјем у руци аутоматском пушком како се то лепо види на фотографији у списима, прикључио другим припадницима ОВК и на тај начин ставио се на страну једне оружане, од оружаних сукоба у конкретном оружаном сукобу који се водио на Косову, предузимајући све оне радње које сам навео у прецизираној оптужници. Дакле, хоћу да кажем да је статус оптуженог на основу ове чињенице неспоран. На дан 14. јуна оптужени Марк Кашњети је био припадник ОВК. У поновљеном поступку пред овим већем саслушан је Рамадан Битићи сведок, после његовог саслушања присутни заменик тужиоца је ставио примедбе на његову изјаву и ради оцене валидности исказа овог сведока, ја ћу поновити ове примедбе које се у суштини свде на то да је сведок погрешно објаснио да је био у црној униформи а на фотографији се јасно може видети како је био у маскирној униформи као и то да сведок не препознаје ниједно лице у униформи осим извесног Дзимија, за којег не зна ни право име ни презиме, нити где станује и који тврди да се догађај догодио 13. јуна иако смо ми и у овом поступку и у претходном поступку неспорно утврдили да се исти догодио 14. јуна '99. године. Да је изјава сведока о томе да се лице на слици за које тужилаштво тврди да је Марк Кашњети нелогична и неоснова, указује и податак да је описујући то лице на претходном суђењу сведок потврдио да се ради о његовом ратном другу из 124. бригаде. У својој изјави Битићи даље тврди да је своју униформу носио више од месец дана и да је иста била јако прљава уз констатацију ми смо људи који смо дошли са брда. Овакав опис логично се односи на Дзимија којег помиње у свом исказу јер за њега тврди да је његов ратни друг. Међутим, на фотографији се јасно види да је лице за кога Рамадан Битићи тврди да је Дзими у потпуно новој униформи. То су само неке од околности да се овом сведоку не може веровати када каже да је на слици Дзими а не оптужени и такав исказ оцењујем као срачунат да помогне оптуженом Марк Кашњетију.

Апелациони суд је наложио да се изведе доказ увидом у емисију „Клан Косова ТВ“ пазите, иако на страни 5 свог решења изнео констатацију да наводи лица које у емисији даје интервју не могу имати доказну снагу. Утолико је одлука Апелационог суда чудна када каже да се изведе као доказ гледањем те емисије. Ја се саглашавам са оваквом тврдњом Апелационог суда. Тако да заправо и немам потребе да коментаришем на претресу извођење овог доказа. У најбољем случају конкретна емисија „Клан ТВ-а“ у суштини може имати квалитет приватне исправе али никако не може имати квалитет доказа уз

напомену да иако је суд извршио увид у снимак, не постоји никаква званична ауторизација снимка.

Током поновљеног поступка као доказ изведено је антрополошко вештачење од стране вештака одговарајуће медицинске струке који су закључили да цитирам „прегледани Марк Кашњети поседује велики број антрополошких карактеристика које су сличне антрополошким карактеристикама особе на достављеној слици“. Даље се наводе прецизно које су то антрополошке карактеристике за које ја могу да кажем да су заиста бројне. У налазу се даље закључује степен сличности наведених антрополошких карактеристика између лица на фотографији и прегледаног Марк Кашњетија је такав да се са великом вероватноћом може закључити упркос великој разлици у скоро 14 година да се ради о истој особи. Када је овде проф. др Дуњић судски вештак саслушан на моје питање да ли су јагодични лукови идентични код оптуженог Марк Кашњетија са јагодичним луковима особе на фотографији, вештак је одговорио да јесу уз напомену да се детаљи око јагодичне кости не мењају током живота. Ову констатацију, потврду ове констатације имамо у изјави данас саслушаног сведока односно судског вештака професора Марије Ђурић која нам отприлике исто каже. Јагодичне кости су истакнуте на исти начин мислећи на спорну фотографију и мислећи на самог оптуженог Марк Кашњетија. Дакле, нема сумње антрополошким вештачењем је утврђено да је особа у новој униформи са уздигнутом пушком у руци приказана на фотографији „А“ управо оптужени Марк Кашњети. Ако имамо у виду овакву садржину налаза и мишљења комисија лекара вештака те изведене доказе у претходном поступку, а овде пре свега мислим на изјаве сведока као и извештај о изведеној радњи препознавања на лај напу којом приликом је сведок Ђ. Б. на несумњив начин у низу непознатих особа препознао Марк Кашњетија као извршиоца конкретног злочина, препознао је Марк Кашњетија на главном претресу. То препознавање је поновио овде у судници а указао је на Марк Кашњетија и онда кад му је предочена фотографија под називом фотографија „А“. Све ове чињенице несумњиво указују да је Марк Кашњети лице које се налази на фотографији и све ово указује да је Марк Кашњети лице које је извршило конкретан злочин.

Дакле, имајући све ово у виду што сам рекао а нарочито раније дату завршну реч ја у свему остајем код оптужнице коју сам по налогу Апелационог суда прецизирао.

Што се тиче казне такође остајем код раније дате завршне речи уз напомену да сам ја образложио, детаљно образложио које околности суд треба да има у виду при одмеравању казне па ако се узму у обзир све те околности које сам изнео приликом одлучивања о кривичној санкцији, предлажем да окривљеном Марк Кашњетију треба изрећи затворску казну у трајању од најмање 4 године, којом ће се сврха кажњавања по мишљењу тужилаштва остварити у целости.

Што се тиче притвора, предлажем да се притвор продужи до правноснажности пресуде. То би било то.

Председник већа:

Заменик тужиоца за ратне злочине остаје у свему код завршне речи коју је дао у претходном поступку, истиче да је несумњивим доказима изведеним у поновљеном главном претресу утврђено да је оптужени Марк Кашњети извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва како му је то и прецизираном оптужницом стављено на терет и предлаже да се изрекне казна затвора од најмање 4 године као и да се у односу на оптуженог притвор продужи.

Бранилац оптуженог адвокат Горан Доловић у завршној речи изјави:

Адв. Горан Доловић: Поштована председнице, поштоване судије, уважени колега.

Одбрана оспорава и чињенично стање и правну квалификацију, сматрамо да из доказа који су изведени у току главног претреса се не може са сигурношћу закључити да је оптужени Марк Кашњети учинио кривично дело које му се ставља на терет. Дакле, сматрамо да није доказано да је учинио дело за које је оптужен, па у смислу члана 423 став 1 тачка 2 предлажемо доношење ослобађајуће пресуде.

Ја ћу се заиста потрудити да будем у завршној речи што краћи, јер захваљујући Вашој коректности ја сам доста пута и мало злоупотребио ток главног претреса па сам у току главног претреса износио ствари које су за завршну реч, тако да ја ћу се потрудити да будем што краћи и да се не понављам.

Наиме, кад тврдимо да није доказано да је оптужени учинио предметно кривично дело, инсистираћемо на два момента. Први моменат је што сматрамо да у моменту за који је везан према оптужници догађај временско просторно 14. јун 1999. у Призрену није било оружаног сукоба. Ако нема оружаног сукоба онда не може бити ни кривичног дела ратног злочина, евентуално може бити неког другог кривичног дела ако оно представља у овом случају радњу извршења ратног злочина, али оружаног сукоба није било и други моменат на коме ћемо се базирати а то је да лице друго с лева на предметној фотографији није Марк Кашњети и да из доказа који су изведени не може се закључити да је предузео иједну-једину радњу која му се оптужницом ставља на терет. Када тврдимо да није било оружаног сукоба, а оцена да ли је било оружаног сукоба или не, мора се просторно и временски везати за о дређено географско подручје и за одређено време онако како је то прецизирано у оптужници. Оружани сукоб подразумева сукоб најмање две стране, али подразумева сукоб у коме постоји оружана борба. У Призрену на дан 14.06.1999. године није било оружане борбе, ако нема оружане борбе онда нема ни оружаног сукоба, самим тим не може бити ни речи о постојању кривичног дела ратног злочина јер је то битно обележје овог кривичног дела. Дакле, ради се о томе потписан је Кумановски споразум, иде прекид дејстава, ратних дејстава, како то и пише у диспозитиву оптужнице. У Призрену нема чак ни инцидентата који би могли навести на

закључак да је било оружаних сукоба, јер нема борбених дејстава. Без борбених дејстава нема оружаних сукоба.

Нетачна је тврдња у диспозитиву оптужнице да је јединица из Призрена била у фази повлачења. Војска јесте била у фази повлачења у складу са Кумановским споразумом, али овде се, ако гледамо да ли је било повлачење или не, повлачења јединице или уопште да ли је било ратних дејстава морамо се узети, по мени, по мишљењу одбране за одређени географски простор и за време када се десио овај догађај о коме говори тужилац у оптужници. Ја намерно кажем овај догађај, одбрана уопште не негира да се догађај који је предмет оптужнице десио, већ само тврдимо да Марк Кашњети није био лице које је учествовало у том догађају и да Марк Кашњети није лице које се налази на слици, а поменули смо уосталом и став 4 лица. Дакле, није било повлачења, повлачења јединице. Јединица која се налазила у Призрену била је у касарнским и логорским условима. Уосталом то произилази из исказа оштећеног сведока Ђ [REDACTED] који каже „кад су их након противправног лишења слободе, хапшења, задржавања пустили они су се одмах отишли до дома ЈНА или до касарне, већ не сећам се, преноћили и сутрадан су се повукли“. Дакле, није било никаквог, тог дана јединица у Призрену није имала никакве активности у смислу повлачења кретања, били су фактички јединица је мировала.

Навод из диспозитива оптужнице да само то повлачење итд. подразумева борбено обезбеђење, можда на неком ширем подручју Косова, овде није било борбених дејстава, није било никаквог кретања војних јединица на подручју Призрена и самим тим није могло бити ни борбеног обезбеђења. Наравно, јединица је била смештена у одређеној касарни, у логорској просторији, имала је стражу као што маса касарни у Републици Србији има стражу, али није то та активност сама из које би се могло закључити да је постојао оружани сукоб.

Што се тиче, ја бих само ако дозволите, у смислу члана 413 став 3 ЗКП навод уваженог колеге тужиоца да је поменуо да је било оружаних сукоба, да је било на територији Призрена итд. Ја бих само поменуо из извештаја који сте ви прибавили од Војно безбедносне агенције Призрен се нигде не помиње као сам град Призрен помиње се 13. јун, дакле не 14. кад се догађај десио и помиње се сукоб на путу Призрен-Ђаковица, дакле не у самом Призрену и на том географском подручју. Као сукоб се помиње заседа, дејство из заседе, тактичка радња веома временски кратког трајања и просторно веома ограничена тако да нема сврхе да сад утврђујемо да ли је била ближе Ђаковици или ближе Призрену. Где год да је била толико је малог значаја, временски кратког трајања и просторно малог значаја да би могао одатле произаћи закључак да је било оружаног сукоба. Дакле, нема по нама, по становишту одбране нема оружаног сукоба, самим тим нема кривичног дела ратног злочина.

Што се тиче другог момента на који смо рекли да ћемо инсистирати, а то је да Марк Кашњети није лице са слике и да Марк Кашњети није предузео ниједну једину радњу која му се ставља на терет. Ту једноставно имамо неке три тезе на којима бисмо обратили пажњу, то је питање препознавања које је извршено у фази истраге, вештачење и искази оштећених и сведока. Пошто сам ја већ доста говорио о вештачењу само ћу рећи што се вештачења тиче и даље

сматрамо да није професионално урађено јер нису примењене технике које је требало применити и није се чак ни покушало да се утврди да ли постоји истоветност, остало се на нивоу постоји сличност, сличност не значи истоветност, ако је нешто слично није истоветно истовремено значи да није исто, дакле не може се закључити да је то лице са фотографије Марк Кашњети.

Што се тиче препознавања, имамо мало занимљиву ситуацију, два су оштећена, оштећени З [REDACTED] оштећени Ђ [REDACTED] Ђ [REDACTED] препознаје Марка Кашњетија, али каже да је тад имао 30 или мање година, „колико се сећам највише 30 година“. Марк Кашњети у том тренутку има 46 година. Ако неко неког препознаје и сад да буде толико сигуран да се ради о конкретном лицу и да направи грешку за 15 година, односно за 50% колико је то лице имало није баш уобичајено. Сведок оштећени З [REDACTED] га не препознаје. Тачно је да је оштећени Здравковић рекао да се потрудио да потисне тај догађај, ту непријатност итд., али овде се не ради о обичном догађају, ради се о догађају који код сваког човека обично остави трауме и дубоке трагове и овакви догађаји се не могу потиснути у тој мери да би сад З [REDACTED] не би препознао, да не би могао да препозна Кашњетија да је он заиста био том приликом кад су они хапшени.

Исти случај је и са сведоцима кад говоримо, мислим на сведока Ј [REDACTED] и полицајца П [REDACTED] Ј [REDACTED] је исто био са њима, не препознаје Кашњетија, наравно он је касније придружен, али каже да их је то лице одвезло, пустило, не препознаје Кашњетија. Имамо ситуацију да сведок полицајац каже да препознаје Кашњетија и он тврди да је он обучен за то, школован за то, искусан, али и он каже „да, да то лице у том моменту је имало око 30 година“, имао је 46. Дакле, ако гледамо један оштећени га препознаје, други не препознаје, овај што препознаје много маши године, имамо два сведока један га препознаје, други га не препознаје и овај што га препознаје опет машине годинама. Дакле, постоји у кривичном праву, што је судијама много боље познато и према мени и принцип „*in dubio pro reo*“, мада имајући укупно све доказе у виду сматрамо да нема места ни примени тог института јер је овде очигледно да нема доказа да је он учинио ово кривично дело, односно очигледно да он није то лице.

Што се тиче коментара уваженог колеге за сведока Рамадана Битићија и за остале ја морам прво да кажем да, немојмо сад ићи да ли је на слици нова униформа или стара униформа, да неко може да утврди да ли је нова униформа или стара, а онда нам дођу вештаци па на истој тој фотографији не могу да утврде да ли неко има 25 или 46 година или 50 колико је рекао. Друго, од тада је прошло 15 година и имамо сведоке, то су сведоци који се налазе на тој фотографији и сасвим је, нећу рећи нормално, али уобичајено што неки од њих неће да сведоче, нико није дужан сам себе да терети и што неће да износи све ствари. Ту је збрка и са личним картама, то одбрана не спори. Један сведок није хтео да покаже личну карту, сведок Битићи је донео фотокопију, дакле да будемо искрени ако неко има фотокопију личне карте онда има и личну карту, али очигледно не желе да покажу личну карту из разлога вероватно што су на слици и да не причамо даље око тога.

Оно што је још занимљиво, ја не бих понављао, дакле остајем при оним наводима које сам навео у жалби и тако даље, током претреса, има рецимо још доста, нисмо у ситуацији наравно и Ви да нисмо, морамо сад неке ствари посредно да извучемо закључке. Прво, тврди се да је то Марк Кашњети, да има аутоматску пушку и тако даље. Марк Кашњети још у време ЈНА и СФРЈ је ослобођен војске, никад није био у ОВК, дакле, не видим разлог где је могао да се обучи, да носи и да пуца из аутоматске пушке.

Даље, имамо исказ сведока З [REDACTED] уз сво уважавање човека и малтретирања које је он преживео, његов исказ који је дао почев у полицији, преко тужилаштво до суда стално је различит у погледу неких битних елемената, оних, ја бих рекао у погледу уобичајених околности које се не могу заборавити због његових година старости и тако даље. Стално мења, стално је различит, господин Ђ [REDACTED] каже да је ударен више пута и тако даље, господин З [REDACTED] који је све време са њим каже да њега нико није ударио, Ђ [REDACTED] каже да су их тукли оба двојицу. После тога каже само њега, Ђ [REDACTED] каже „ја то нисам видео, једном сам осетио како смо били заједно везани“.

Друго, ја нећу заиста ружно је, да говорим даље био ударац кундаком у главу или не, али симптоматично је сваки ударац кундаком у главу било да је то потиљак, теме, лице, обично доводи до крварења јер тај део тела на слици предмет који се налази у спису предмета нема трагова крви. Ако је то био тако јак ударац и тако даље. Не кажемо да није било, али само у том смислу говорим више о значају и квалитету исказа оштећеног Ђ [REDACTED] а не то.

Даље, оштећени Ђ [REDACTED] каже да је Марк Кашњети кад су пуштени да су њих тројица Ј [REDACTED] З [REDACTED] и Ђ [REDACTED] сели у кола и да их је Марк Кашњети одвезао на периферију Призрена. Ми не можемо то да докажемо, али бар можемо овако да кажемо па сад нека цени судско веће. Марк Кашњети никад није имао своје возило, Марк Кашњети никад није био обучен да управља моторним возилом, Марк Кашњети никад није имао возачку дозволу. Ми то сад да докажемо не можемо. Е сад, неко ко никад није управљао није имао своје возило, није имао саобраћајну дозволу, како баш да седне и да он баш вози да их одвезе, да их пусти. То је толико.

Што се тиче притвора заиста мислим да је 15 месеци колико је већ, један дуг временски период, не видим ниједан разлог по коме би, који би оправдавао његово даље задржавање у притвору. Тачно је, постоји према оптужници одређено кривично дело, тешко кривично дело, високо запрећена казна, али исто тако постоје докази у спису предмета. Дакле, сматрамо заиста да нема законских разлога за његово даље задржавање у притвору. Ми смо већ рекли што се тиче да не може бити приведен, то смо ми свесни, али човек нема где ако буде пуштен из притвора, он нема где да буде, нема где да заснује, да кажем, ново боравиште на територији Републике Србије, отићи у Призрен, једино што можемо то је да дамо обећање да ће у случају позива, а сигурно ће се неко жалити и сигурно ће бити седница Апелационог суда да ће се појавити на седници Апелационог суда. Дакле, ако узмемо колика је прошли пут висина изречене казне и време проведено у притвору, заиста не видим ниједан-једини разлог за даље задржавање у притвору.

Што се тиче предложене казне уваженог колеге од 4 године, ја не знам да ли је тачно, нисам тад био у поступку, ако није колега ће ме исправити, брањеник ми је рекао да му је у току поступка нуђен споразум о признању кривице уз казну од 8 месеци. Буни ме да ли је то тачно, јер с обзиром на примену свих одредаба о ублажавању казне ако иде осуђујућа пресуда, колико ја знам 8 месеци није по закону. Да ли је било покушаја споразума или не, нисам тад био, али ако је било и ако се тад ишло на 8 месеци, а сад на 4 године не знам шта се ту у међувремену десило на квалитету доказа који су предочени судском већу није се много добило. Ето, хвала најлепше, толико. Ја се извињавам што сам претерао.

Председник већа: Нисте претерали.

Адв. Горан Доловић: И да Вам се захвалим на коректности, заиста хвала.

Председник већа:

Адвокат Горан Доловић изјави да не спори да се догађај десио 14. јуна 1999. године у Призрену на начин како је то описано у прецизираној оптужници, али истиче да оптужени Марк Кашњети није учесник у овом догађају и да оптужени Марк Кашњети није на фотографији која је објављена у дневном листу „Куир“ други са лева, како се то оптужницом тврди. Детаљно анализира изведене доказе и сматра да нема доказа да је оптужени извршио кривично дело које му је стављено на терет. Стога предлаже да суд донесе ослобађајућу пресуду и предлаже да се према оптуженом Марк Кашњетију укине притвор и да може само да да обећање да ће се одазвати позиву евентуално Апелационог суда.

Оптужени Марк Кашњети у завршној речи изјави:

Изволите, станите овде. Да ли се Ви придружујете завршној речи Вашег браниоца? Да ли имате нешто да додате?

Опт. Марк Кашњети: Слажем се са речима, односно са мојим адвокатом и са свима што је он рекао, обећавам пред судом ако ме будете пустили да ћу се одазвати сваком позиву, а ово дело нисам учинио.

Председник већа: Да ли имате нешто да исправите у речи браниоца, да допуните речи браниоца? Немате ништа.

Адв. Горан Доловић: Немам шта да додам.

Председник већа:

Оптужени Марк Кашњети у завршној речи изјави да прихвата завршну реч свога браниоца, да нема ништа да исправи, нити допуни, истиче да није извршио ово кривично дело и предлаже да му се укине притвор, обећава да ће се редовно јављати на судске позиве.

Да ли има још неко нешто да изјави? Нема.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес је завршен.

Пресуда ће бити објављена у петак 21.06.2013. године са почетком у 13,30 часова, судница 4.

Довршено у 14,30 часова.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА